De Nationaal-Socialistische Vrouw

Verschijnt om de 14 dagen. — Uitgave: NENASU, Leiden
Opstelster: A. W. te Luij, Nieuwe Schoolstraat 16a, Den Haag, Tel. 115482
Opstelraad: M. Del Baere — Prins, E. Keers — Laseur, G. E. Monsees — v. d. Veen
Administratie-adres: Postbus No. 2 — Leiden — Telefoon No. 21545

KERSTMIS — *Christus-mis — feest der geboorte van „een Kindeke in doeken gewonden en liggende in een kribbe".*

De viering van den 25en December als geboortedag van Jezus Christus is een inzetting van de christelijke kerk te Rome. Daar was deze dag gewijd aan den zonnegod, den beschermheer van het Romeinsche rijk, den onoverwinnelijke. Toen de kerk van Rome nu op dien dag van het geboortefeest van de nooit overwonnen zon de viering zette van de geboorte van haar zon, de „zon der gerechtigheid", bracht zij daarmede een welsprekende hulde aan de overwinning der kerk over het heidendom. Het Kerstfeest is terecht genoemd het liturgische dankgebed voor de overwinning van den christenkeizer, Constantijn den Groote.

Uit den aard der zaak zijn de overwinningsgevoelens, die het oorspronkelijk Kerstfeest bezielden, verbleekt, naarmate hun historische beweegreden zijn onmiddellijke beteekenis verloor, en uit de herinnering verdween. Het bleef een overwinningsfeest. Maar zijn inzetting op den datum der oude lichtfeesten, die op dezen datum aan deze zijde van den equator algemeen in zwang waren, ging andere begeleidende gevoelens wekken. Het oude natuurfeest zelf bood deze gevoelens aan: de overwinning van het Licht over de Duisternis. En gretig werden de bijbelteksten uitgebuit en in het christelijk lied verwerkt, die aan het natuurgebeuren de beelden ontleenden voor het werk Gods in het rijk des Geestes. Ik denk aan evangelie-woorden als: „Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet verzwolgen"; of: „.... de zonsopgang van omhoog om hen te beschijnen, die zitten in duisternis en schaduw des doods, om onze voeten te richten op den weg des vredes"; aan liederen als: „Het daghet in den Oosten" of: „Daar is uit 's werelds duist're wolken een licht der lichten opgegaan." Maar nogeens: een overwinningsfeest is het gebleven, het feest van de overwinning van het Licht over alle machten der Duisternis.

Maar aan de andere zijde van den evenaar wordt Kerstmis gevierd als de dagen er gaan korten. Daar werken de natuurgevoelens niet mee. Of misschien worden ze er op andere wijze verwerkt, b.v. dat geen duisternis op aarde het eeuwige Licht, dat opging, ooit zal verzwelgen. Maar als wij Noorderlingen ons Kerstfeest daar vierden, gewoon als wij zijn aan de gevoelens die het natuurgebeuren bij ons op Kerstfeest wekte van der jeugd af aan, dan zou het ons kunnen geschieden, dat ons de gedachte overviel, dat terwijl op de eene helft der aarde de natuur inspireert tot het feest van de overwinning van het licht, op de andere helft de overwinning der duisternis in aantocht. En slaat overal die overwinning niet in elkaar om? En waarom dan de overwinning van het licht gevierd, als straks de overwinning der duisternis weer aan de beurt is?

En kennen wij dien gedachtengang niet? Hoort maar: Waarom zouden we strijden voor een betere wereldorde en waarom zooveel drukte maken over een „nieuwen tijd"? Wat beter is wordt straks weer slechter en wat nieuw is wordt straks weer oud! „Ieder woelt hier om verand'ring — En betreurt ze dag aan dag; — Hunkert naar hetgeen hij zien zal — Wenscht terug 't geen hij eens zag." Alles is hier maar wisselend, tijdelijk, betrekkelijk, dag en nacht zaaiïng en oogst, licht en donker, jeugd en ouderdom, geboorte en sterven, goed en kwaad. Elke Pinksterstorm luwt en elke reformatie wordt straks weer gedeformeerd.

Zijn dit niet de gedachtengangen, die veler levenshouding bepalen? Niet zelden zijn zij het wijsgeerig masker, waarachter zich de vrees voor het betere verbergt, omdat men bij het slechtere zijde spint. Maar het kunnen ook de overleggingen der strijders zijn in uren van inzinking en moedeloosheid en nederlaag.

Kerstmis komt deze gedachtengangen verstoren:

Goed en kwaad, reformatie en deformatie, vernieuwing en veroudering mogen dan wisselen als ebbe en vloed, als licht en duisternis als dag en nacht, — het zijn geen gelijkwaardige grootheden, het zijn geen kinderen van éénen huize, die stuivertje wisselen. God zelf is in het strijdperk getreden. Christus is geboren. Laat wisselen wat wisselt,— de vraag is maar, welke dier wisselende machten met goddelijke heerschappij en heerlijkheid zijn bekleed, aan welke God den doorslag geeft in het op en neer der historie, op welke Gods oog met welbehagen rust, welke Hij verkiest om openbaringen en bevestigingen te zijn van Zijn eeuwig koninkrijk, door welke Hij zijn raad volbrengt en door en in welke Hij zijne gedachten verwerkelijkt.

De aanschouwing en de ondervinding der wisseling moge ons er toe brengen alles wat wisselt gelijk te schakelen; Kerstmis komt ons zeggen, dat wij mogen en kunnen onderscheiden tusschen wat het zegel draagt van Gods Geest en wat op de deining der getijden voortglijdt van tevergeefsheid tot tevergeefsheid. Eén lichtfeest weegt op tegen alle schijntriomfen der duisternis.

Christus is geboren. Deze geboorte breekt het eentonig rythme der wisselingen. In doeken gewonden en liggende in een kribbe ligt het Kindeke dat brandpunt doel en oorzaak, bevestiging en verklaring is van dat onderscheid van hetwelk wij zooeven gewaagden. En als uw oog nu vermoeid is van het dwalen van wisseling naar wisseling, dan moge dit Kertfeest het boeien aan wat schijnt mee te wisselen, maar in werkelijkheid den hemel op aarde brengt. En laat het Kerstfeest u dan opnieuw gorden met het geloof dat van overwinning alleen kan sprake zijn als er sprake is van licht, van leven, van heil, van vernieuwing, van reformatie, van toekomst. Dan zal het spel der wisselingen uw geest niet blusschen, uw hart niet koud maken, uw hand niet verlammen, want dan weet ge — al zou de schijn ook tegen zijn — dat dat spel geen macht heeft over wat waarachtig leven is en licht.

Eere zij God in den hooge!

W. Th. B.

DE KERSTBOODSCHAP

WEER beleven wij het Kerstfeest. Het Kerstfeest van 1940. Wij zien de mooi versierde kerstboomen overal: op straat, in de uitstalkasten en bij de meesten van ons thuis. Door de radio klinken de kerstliederen en gewijde zangen; mooie Kerstverhalen worden verteld en voordrachten gehouden. Alles meldt ons: het is Kerstfeest.

Wij raken gevangen in die wijdingssfeer en wij verheugen ons altijd weer op dit feest. Het is immers het feest van de geboorte van het kindeke Jezus, dat in de wereld kwam met Zijn groote liefdeboodschap. De Kerstboodschap met haar stralenkrans van Geloof, Hoop en Liefde. Als een stille aanmaning flonkert daar de Ster van Bethlehem. 't Is, alsof zij ons zeggen wil: „Weest niet langer bevreesd. Ik ben er immers om U den weg te wijzen!" Verlangend blikken wij naar haar omhoog.

Wij willen zoo graag goed zijn, maar het gaat niet altijd zoo . . . ! Wij dwalen wel eens af......!

„Geen nood" — wenkt ons de ster weer. „Ik blijf U den weg wijzen en nu gaan wij samen naar het stalletje te Bethlehem." Zoo komen wij bij de Kribbe.

Wij knielen neder. Wat kunnen wij anders doen! Hoe goed is het hier te zijn. De heerlijke, reine sfeer van goddelijke lieflijkheid omgeeft ons. Het is of alles van ons afvalt. Wij voelen ons leven niet meer. Wij weten alleen: dit is de zaligheid. God in zijn oneindige barmhartigheid zond ons het eene noodige: DE LIEFDE.

't Is, alsof wij plotseling de engelen hooren zingen. Teere melodieën vervullen het heelal. Vol eerbied kijken wij naar het Kindeke in de kribbe. Daar slaat Het de oogjes op. Het kijkt ons aan. 't Is alsof Zijn blik door alles heen gaat, regelrecht naar het hart. Dan glimlacht Het. Het heeft ons hart bereikt. Meer verlangt Het niet.

Ontelbare zilveren klokjes beginnen te klinkelen. De Vrede zal op aarde komen.





ZEKERHEID

Nog is de tijd slecht
Wij klagen niet.
Het donkert nog steeds,
Wij versagen niet.
Wij werken.

Wij worden gehoond.
Wij klagen niet.
Wij worden geminacht,
Versagen toch niet.
Wij werken.

Eens wordt het anders,
Dus klagen wij niet.
Eens wordt het licht,
Dus versagen wij niet.
Wij, sterken

Onze dag nadert,
Dus klagen wij niet.
Wij zijn de Toekomst,
Dus versagen wij niet.
Wij, sterken

ANNA FLORALIE.

KERSTMIS 1940



Sneeuwpracht in het hooggebergte.

(Foto-archief)

EN weer staan wij voor het Kerstfeest. Is het ditmaal anders, meer bijzonder dan andere jaren? Och, wij willen te samen ditmaal niet denken aan de tegenstelling, die er ongetwijfeld bestaat tusschen de kerstgedachte en de oorlogswerkelijkheid. Een nieuwe wereld wordt geboren in bloed en tranen; en het past ons niet bij dit onmetelijk groot gebeuren sentimenteel te worden en afgezaagde tegenstellingen te gaan uitwerken. Dit bevordert den vrede niet.

Wij willen ons bezinnen op de waarde en de waarheid van het Kerstfeest, het feest van de geboorte van het Licht der wereld. En daarbij willen wij nu niet spreken over de religieuze beteekenis van dit oer-oude en eeuwig-nieuwe gebeuren. Daartoe zijn onze geestelijken en predikanten bevoegd en zij zullen zoo straks ons het Goddelijk nieuws verkondigen en de komst van het Licht der wereld.

Laten wij met elkander stil een oogenblik verwijlen bij de beteekenis van onze Kerstfeest-viering, straks zullen wij allen, ieder in onzen intiemen kring, bijeen zijn, rondom den kerstboom. Een ieder heeft dan wellicht zoo zijn eigen gedachte; en hoe zeer er ook werelden van verschil tusschen mensch en mensch, ook in één gezin, kunnen bestaan, toch zal er ergens iets zijn, dat ons dan met elkander verbindt. Het doet ons weten, dat wij, als gezin, bij elkander behooren. Daarom is Kerstmis het feest van de gezinsverbondenheid, die ook een uitvloeisel is van dat, wat ons het Licht der wereld leerde kennen als den wil Zijns Vaders.

Maar het Kerstfeest is meer. Het Kerstfeest is ook het feest de innerlijke loutering. Waar oud-jaar ons veelal vindt in gepeins over wat voorbij ging, daar moet Kerstmis ons, als het goed is, vinden als menschen, die de komst van het Licht der wereld ook in eigen hart hebben ervaren. Waar veel in ons hart was, dat er duisternis bracht, daar wil Kerstmis weer het louterende licht brengen. Kerstmis is de verwerkelijking van het eerste deel onzer zinspreuk: „Het hartvuur heilig". Kerstfeest is het feest van den vernieuwden mensch.



VREDE OP AARDE......

(Foto-archief)

En dan is het Kerstfeest het feest van het geloof aan het leven. Het heeft zijn diepen zin, dat Kerstmis en zonnewende samenhangen. Kerstmis is het vergeestelijkste natuurgebeuren van den terugkeer van het licht. Kerstmis is de symboliek van de eeuwige waarheid, die in dit natuurgebeuren ligt opgesloten: dat God niet verlaat het werk Zijner handen. Het mag nog zoo donker zijn in ons en buiten ons, eens keert het licht weer.

Het leven is onverwoestbaar, zoowel in de natuur als in den geest. De natuur bewijst het als 't ware steeds opnieuw in duizend vormen; en het Licht der wereld heeft het ons voorgeleefd; zelfs Zijn dood was geen sterven maar vernieuwing van leven.

Dat zijn de gedachten, die ons door het hoofd gaan als wij ons bezinnen op het Kerstfeest. En het is niet alles. Wij zeiden reeds: de religieuze beteekenis laten wij nu terzijde. Maar ook de gedachten van niet direct-religieuzen aard, die ons het Kerstfeest ingeeft, kunnen weer lichten zijn van hoogere werkelijkheid.

KERSTMIS EN KERSTGEWOONTEN

DE SPREEKWOORDEN EN KERSTMISWEER

Men heeft steeds veel beteekenis aan het Kerstweer gehecht, waaruit men den komenden meteorologischen toestand meende te kunnen voorspellen. Zooals met zoovele dingen het geval is, heeft het volk dit in spreekwoorden uitgedrukt. Zulks vindt men over de geheele wereld. In Nederland is wel het bekendste spreekwoord in dit opzicht: „Witte Kerst, groene Paschen". In Frankrijk drukt men het anders uit: „Wanneer er op Kerst muggen zijn, drijven er met Paschen ijsschotsen". In Servië zegt men: „Met Kerst liever de pest dan Zuidenwind". Een even krasse uitspraak duidt eveneens op vrees voor zacht Kerstweer: „Groene Kerst, overvulde begraafplaatsen".

KERSTPUTTEN

Vele der Nederlandsche Kerstputten of Kerstpoelen stonden met den heidenschen eeredienst in verband. Doordat er later in gedoopt werd werden zij „gekernstend", dienstbaar gemaakt aan het Christelijk geloof en dus gelouterd. Vandaar het groot aantal Kerstputten en -bronnen, dat heilige namen draagt. Speciaal de naam der geloofsverkondigers Bonifacius en Willebrordus komen vaak voor. Te Dokkum vindt men drie Bonifacius-bronnen; Willebrordusputten treft men aan te Oss, Diessen, Deurne, Zoutelande, Bakel, Asten, Maarhees, Geisteren, Venray, Stamproy, Wulpen en eertijds te Berchem bij Antwerpen. Tal van bronnen zijn ook aan Maria gewijd.

KERSTKOEKEN

Het vruchtbaarheidsbegrip, het Germaansche karakter van Kersttijd (Joelfeest), uit zich in vele gebaksvormen. In ons land zijn veel soorten Kerstbrooden en Kerstkransen bekend en de Vlaamsche Kerstkoeken, van welke reeds Kiliaan spreekt, hebben tal van namen. De Kerstwikken. Kerststoeten, enz. worden hier meestal onder den verzamelnaam „deuvekater" verkocht. In Delft- en Schieland heeten zij „Kersttimp". Een bijzondere vermelding verdient het broodje van Geleen in Limburg. Dat wordt op Kerstdag na de Vesper door den koster uit den kerktoren aan de verzamelde jeugd van Geleen, Lutterade en Krawinkel toegeworpen, nadat hij het gedurende ruim zes weken in den oven had laten hard worden; tot loon voor zijn moeite mocht hij in elk huis der parochie een brood ophalen! Het behalen van dit Kerstbrood werd met moed en vuur betwist, terwijl de overwinnaar, na reusachtige inspanning daarvan meester geworden, het boven zijn hoofd verhief en uitroep: „Kerstbrood, mijn brood!" en den titel van „broodjeskoning" ontving. Dit gebruik is in 1842 afgeschaft.

IETS OVER DEN HULST

Den hulst — een versiering bij uitnemendheid voor de Kerstdagen — den altijd-groenen struik, welke zich bij hoogen ouderdom tot een boom kan ontwikkelen, vindt men in ons land zeer veelvuldig, zoowel in tuinen als ook voor hegbeplanting. Men zegt, dat er ongeveer honderd vijftig soorten van hulst bestaan; hier te lande is er slechts één soort inheemsch.

Volgens de legende zou de hulst zijn ontstaan te danken hebben aan de kruisiging van Jezus. Hij vormt dus een alleszins gepaste versiering op Christus' geboortedag. De palm, waarvan men bij den intocht van Jeruzalem twijgen had gesneden, kreeg bij den roep „Kruisigt hem" doornen of stekels. Sedert dien dag is hij groen gebleven.

Oud gebruik te Berchtesgaden

IN het mooie Beiersche ook voor ons Nederlanders zeer bekende Berchtesgaden, heeft men wel een zeer origineel gebruik om het Kerstfeest aan te kondigen.



Op den avond vóór Kerstmis, precies om half twaalf, worden ieder jaar weer opnieuw de bewoners opgeschrikt door luide pistoolknallen, die weergalmen tegen de rondom het stadje heen hoog oprijzende bergen.

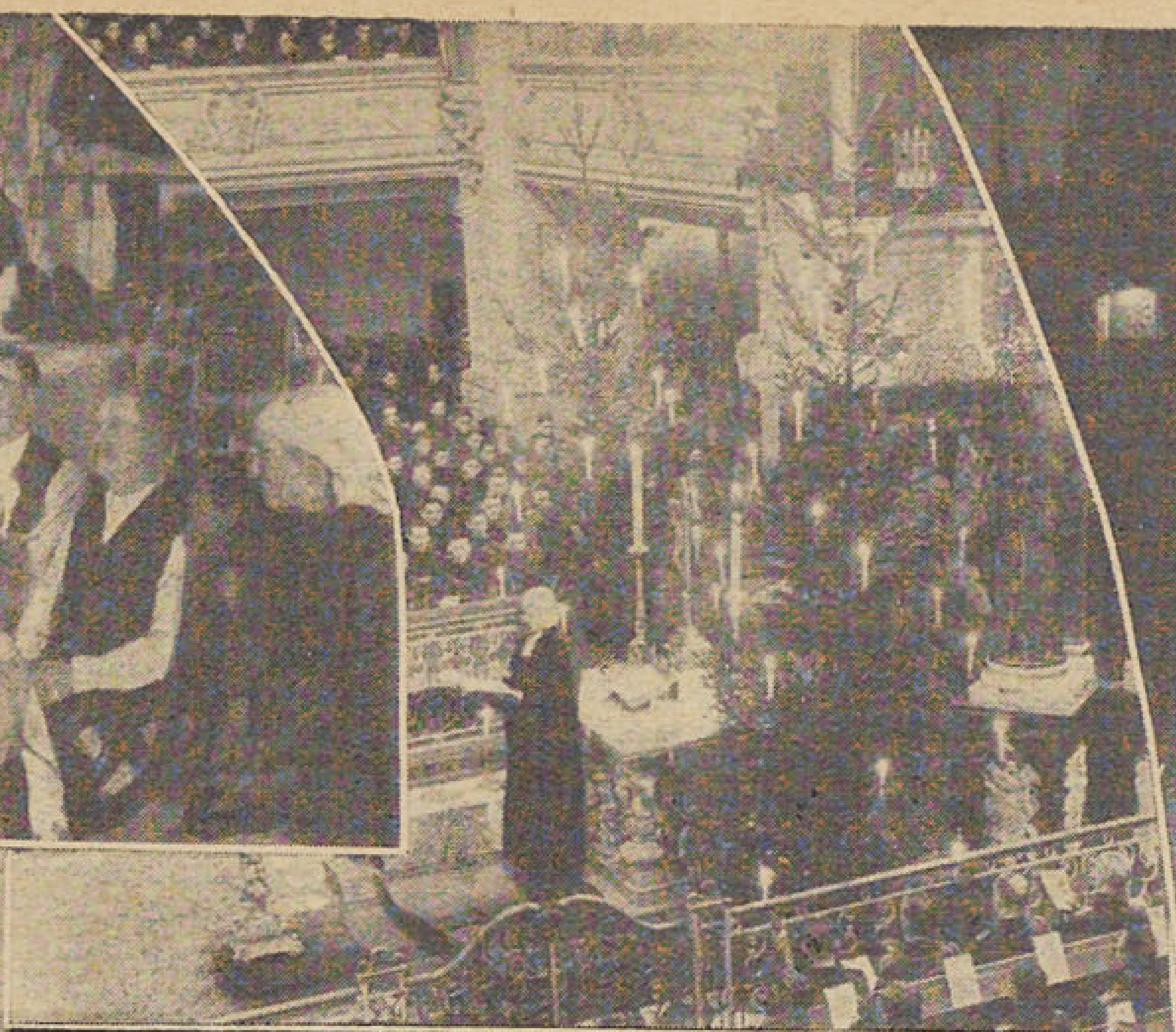
700 schutters verzamelen zich op het afgesproken tijdstip in de bergen, om aldaar hun pistolen af te schieten. Daar steeds de eene partij schiet en de andere laadt, klinkt er een onafgebroken salvo door de nachtelijke stilte heen.

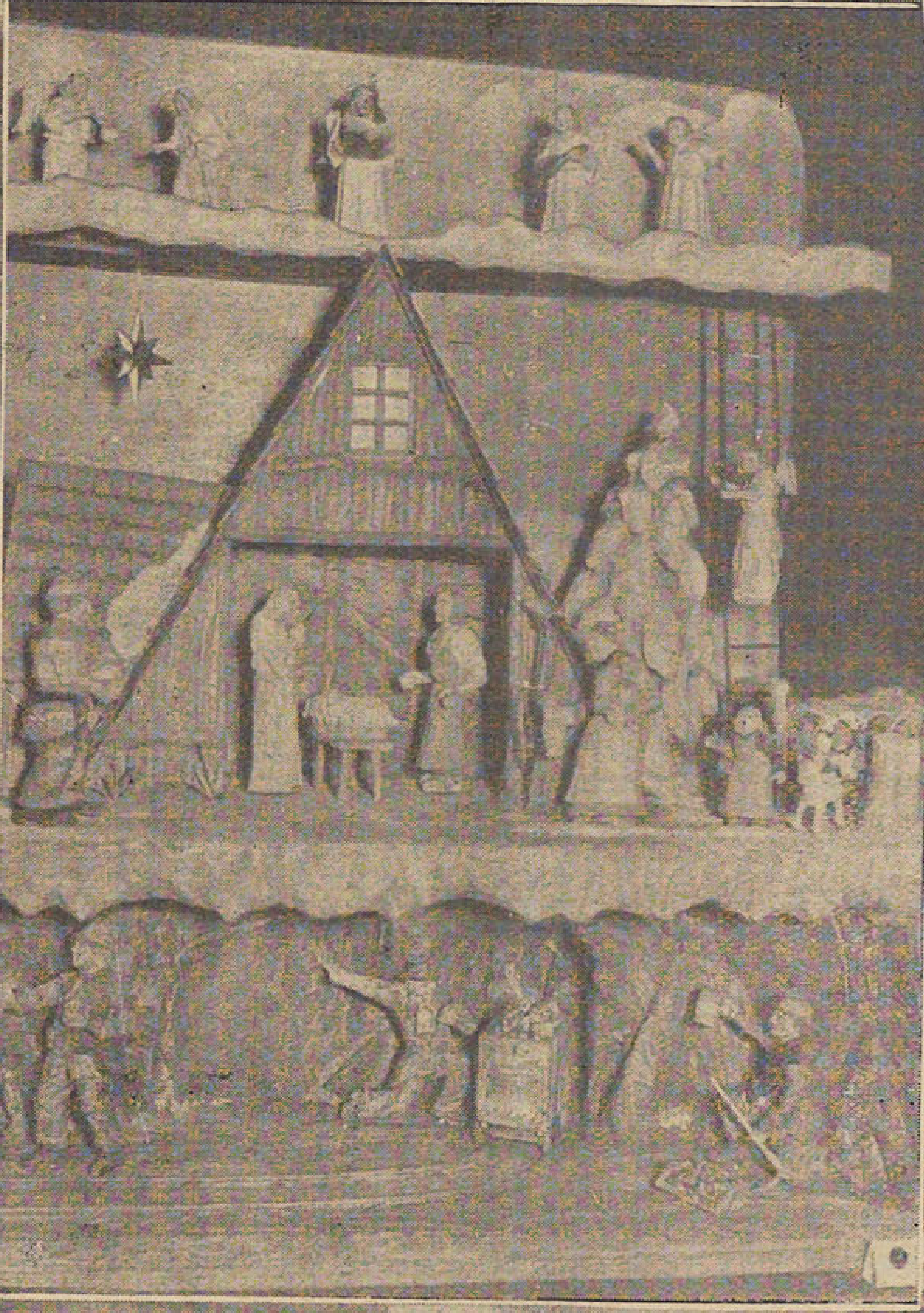
Te middernacht houdt het schieten plotseling op en een doodsche stilte treedt in. De pulverrook, die als een witte nevel geheimzinnig zweeft door de koude winternacht, trekt langzaam op. Dan beginnen de kerstklokken te luiden en gaan de schutters weer naar het dal, om zich ter kerke te begeven.

Op het vredige kleine kerkhof branden honderden kaarsen, die de achtergeblevenen ter nagedachtenis hunner dierbare dooden branden. Tusschen de graven in staan de familieleden, in stil gepeins verzonken.

Het gebruik van de „Kerstfeest-inschieting" dateert reeds sinds 1534, dus meer dan 400 jaar geleden.

Een specifiek Scandinavisch Kerstgebruik is: op de balcons, aan de vensters, hoog in de boomen worden bundeltjes korenaren gehangen, tarwe, rogge en haver, voor de musschen en al de overige „vogelen des hemels", die ook tijdens den kouden winter het Noorden van Europa trouw blijven.






De ster van Bethlehem

KERSTLEGENDE

TOEN gingen de drie koningen heen, Caspar, Balthazar en Melchior. Niet naar de marmeren stad Ierouschalaïm, waar Herodes, in den weelderigen mantel van zijn koningschap en in de luxe-paleizen van zijn wraakzuchtige heerschzucht, hen reeds lang verbeidde. Neen, niet naar de stad van zon en zonde. Want een engel was dien nacht tot hen gekomen in een krans van licht, had hen gegroet en fluisterend den weg gewezen: rechts, in de richting der Doode Zee.

Melchior, Caspar en Balthazar zeiden lang en met smart vaarwel aan het kleine, warme kind; zij groetten voor het laatst Maria en Joseph, die hen in den post van de schamele staldeur nazagen, totdat zij onzichtbaar werden achter de kleine, witte blokwoningen. Door de uitgestrekte, zanderige vlakten van Juda trokken zij, tot aan de leikleurige oevers van de Doode Zee, dan noordwaarts langs den zoutigen, lagen waterspiegel, totdat zij kwamen in de groene koelte van de Jordaan. Daar verscheen hun wederom de ster, helder en rustig.

De bruin-grauwe kameelen en de glans-donkere paarden strekten hun stap op het monotoon staccato-gezang van den zwarten dienaar, die voorop liep.

En al de anderen, de donkere bedienden en de blanke, neuriedden zacht en zangerig het refrein, vergetend zoo den kouden wind die over de vlakten vroor, dringend doorheen hun bonte mantels en wijde tunieken. En zij vergaten, dat zij moe waren van de lange tochten door kronkelende bergvalleien en door de egale geelheid der woestijn. Want tegelijk met de ster, ging voorop het immer-wisselende bronzen lied van Hassan, den zwarten zanger. Als een langzame roffel op zware, feestelijke trommels klonk het in den schemer-purperenden avond, als het stroomen van een verre, groote rivier temidden van rotsen en brokken woud, als het langgerekt nachtelijk geruisch van breede en schaduw-groene palmen, het lied van Hassan.

Ho-i-a-ho! Ho-i-a-ho!
Zal de zon gaan staan,
Zal de zon gaan staan,
Ho-i-a-ho! Ho-i-a-ho!
Hoor hoe mijn broeders seinen geven
En zich bereiden voor den dans.
Mijn komst zal zijn als een nieuwe zon.
Ik kom. Ik kom. Ho-i-a-ho!

En Melchior, Caspar en Balthazar zwegen hoog op het kostbare kleed van hun rijdier, luisterend naar en zich verliezend in het lied, dat weemoedig rond hen opgolfde. En zij droomden terug naar de verre stad, naar het kind dat louter licht was en louter liefde, naar de moeder, die in haar adem-zachte woorden den vrede droeg en naar den vader, die stil was van vreugde. Zij droomden terug naar de kleine, glanzende dagen, waarin hun ziel gedronken had, onverzadigbaar van het groote geluk, glimlachend.

Maar de ster voerde hen verder, immer verder, en wanneer zij rust namen, zwegen zij rond het vuur, dat speelde met de flonkeringen van hun hoofd- en gordelbanden. En zij reisden voort lange dagen en lange nachten op het verlangenslied van Hassan, den eenige die luid spreken durfde, wijl hij wist, dat zijn woorden de stilte niet schonden.

De Syrische woestijn vloeide geel onder hun weg en langzamerhand spande een blanke, geurige wind zich boven hun stille tochten en kleurde de dag vriendelijk van roode anemoonen en blauwe irissen. De zon werd zachter-geel en dieper-blauw.

Melchior, Caspar en Balthazar sloegen hun mantels om, den groenen, den gelen en den granaatrooden, en reisden verder, hoog op den rustigen gang van hun rijdieren, immer volgend de groote, witte ster.

En toen zij de landstreek van Babylon naderden, zei Caspar: Broeders, nog een dag en wij zullen eenzaam verder reizen, ieder naar het land, dat hij liefheeft.

Melchior nam van zijnen hals een snoer van kostbare paarlen, brak het in drieën en gaf beiden, Caspar en Balthazar, een deel. Het overblijvende behield hij zelf. En toen wist ieder van hun, dat, ook zonder de verbondenheid van dit geschenk, deze reis nimmer uit hun geheugen wijken zou.

Maar ziet, toen zij in de broosheid van den nieuwen morgen elkaar den koninklijken afscheidsgroet brachten, viel plots de ster, de witte rustige ster van den hemel. En eerst toen de groote schrik voorbij was, durfden zij gaan staan, allen, rond het kleine witte licht, dat tastbaar op den grond lag, in het warme, gele zand.

Caspar zeide: „Zal ik het

(Slot op blz. 14)

VLAAMSCH KERSTLIEDEKE



Laat ons gaan naar Bethlehem
Den nieuwen koning groeten,
En kussen daar het blanke Lam
Zijn handtjens beide en voeten;
Loven Hem, Die komt als kind,
Die d'ootmoedigheid bemint;
Den Kleene, den Kleene.



Geen hoovaardige kan meê,
Kan niet van 't kind getuigen:
Ons stalledeurtje is te laag;
Hij moet zich nederbuigen.
Die van harte zijt gerust,
Vriendelijk dan Jezus kust,
Den Kleene, den Kleene!

Aan de buitenstaanders

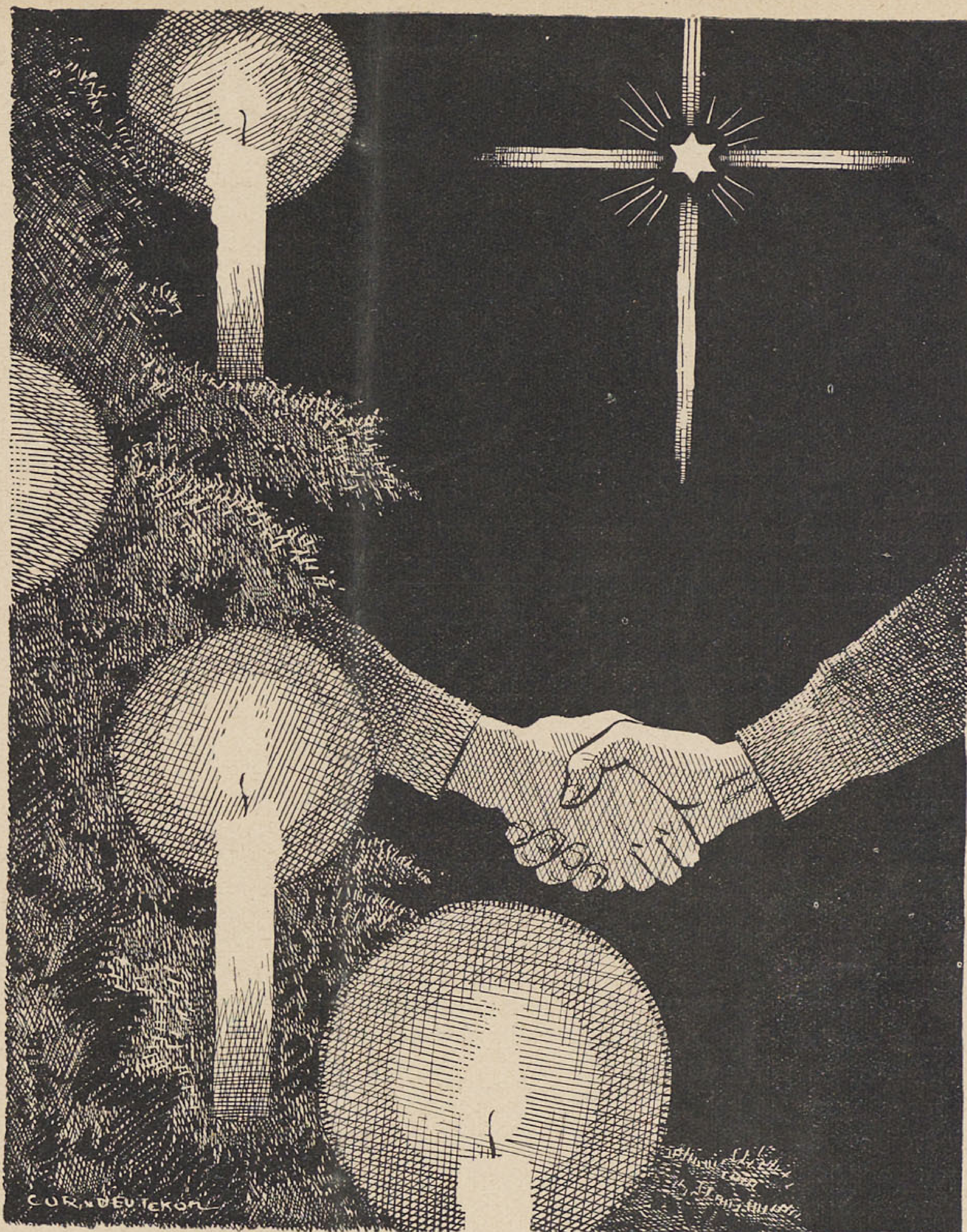
Een Kerstgroet aan de buitenstaanders, zij, die niet durven of willen intreden in de nieuwe wereld, welke wij, nationaal-socialisten, opbouwen met Gods hulp.

De buitenstaanders, dat zijn óók zij, die niet — zooals velen onder de buitenstaanders — onverschillig tegenover ons staan, maar die vol haatgevoelens ons aankijken. Terwijl wij toch wel het beste bewijs hebben gegeven niet van haat te zijn vervuld tegen hen, die zelfs vrouwen en kinderen niet ontzagen, om hun de vernedering aan te doen, zooals het geschiedde in de dagen van 10—14 Mei.

Maar toch: Kameraad, óók gij, buitenstaanders, zijt onze kameraad. Ook voor U offeren en strijden wij.. mèt vreugde en met de blijmoedigheid, die is in de harten van de nationaal-socialisten.

Eéns zult ook gij, buitenstaanders, het Licht zien, zooals wij dat reeds zagen.

Het licht van het nieuwe Europa.



Nationaal-socialistische kameraadschap, waarborg voor een duurzamen vrede.

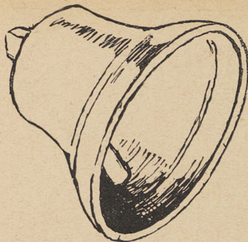
Aan onze Indische kameraden

AFGESLOTEN liggen de kostbare Overzeesche Gewesten van het Moederland. Verbroken is voor ons elke verbinding tusschen Nederland en Indië over zee en door de lucht. Niets weten wij van onze Indische kameraden, onze dappere medestrijders daar in het Verre Oosten. En duizenden volksgenooten hier leven in folterenden angst over het lot van man, vrouw of kind. Velen vragen zich af: „Leven zij nog? En zoo ja, hòe?" Een waarlijk niet buitensporige vraag gezien de ondervinding van Mei j.l.

Wat is er bekend over de kameraden daar? Hoevelen zitten er gevangen, mannen, vrouwen, in kampen of kerkers, in die afmattende hitte? O! zij, die er geweest zijn in beste omstandigheden, zij weten: hoe warm het is en hoe ver! Zij, die kennen de voor- en de nadeelen der Indische Maatschappij, haar wel en haar wee, zij weten wat het beteekent: in Indië opgesloten te zitten! Waarschijnlijk zonder voldoende gelegenheid tot baden, zonder gelegenheid zich dagelijks van schoone kleeren te voorzien, zonder voldoende gelegenheid veel te drinken; in een dergelijk klimaat, en dan nog op een voor Indië ongunstige plaats, beteekent dat nog héél wat anders, dan geïnterneerd te worden in ons Nederlandsche klimaat, in de lente, zooals velen onzer geschiedde. Dat moet voor menschen, die in normale tijden zich alle gemakken konden veroorloven, een hèl zijn!

Houdt moed, gij Indische kameraden en kameraadskes! Wij gedenken u ééns te meer, nu wij zitten in dezen donkeren tijd in de stille beveiliging onzer gerieflijke huizen, geschaard om 't gezellig brandend haardvuur bij den stralenden Kerstboom, die ons spreekt van liefde tot de menschheid en vrede op aarde.. Wij gedenken u in uw trouw aan de Beweging in uw krachtigen strijd, dien u voerde in dagen van verschrikkelijken terreur, vóór ge uit uw huizen gesleept werd. O! ongetwijfeld gaan nu uw gedachten uit naar het kleine bezette gebied, uw geboortegrond, waar zij wonen, die gij achterliet; naar wier brieven ge steeds reikhalzend uitzag

Weet, kameraden daar in het verre Tropenland, dat bij den glinsterenden Kerstboom onze innige wenschen voor uw spoedige verlossing tot u uitgaan en wij in gedachten bij u vertoeven!



HET WINN

LIES van Boven stond voor het raam van haar kamer en huiverde. Een voor haar vreemd jaar gleed naar zijn einde in een reeks van heel korte en heel stille dagen. De nachten kwamen vroeg en het licht scheen bang te zijn, zoodat het 's morgens maar schuchter verscholen bleef achter een breed, grijs nevelgordijn.

In die grauwe rook lag het oude huis met het zware, groen-bemoste strodak, waarop de zomersche zon een verwonderlijke veelheid van tinten tooveren kon, maar dat nu zwart en eentoonig leek en de muren scheen te willen wegdrukken in de natte aarde. Bijna aan het einde van den dorpsweg stond het huis en nu en dan ging er een wagen over dien weg met in den modder gedempt gestamp van paardehoeven en omzwachteld geratel van wielen.

Lijzig vielen druppels van de onbewogen eike- en lindeboomen. Soms, als een scheut wind even den nevelsluier oprolde, kreunden die boomen van teleurstelling, omdat boven den klammen mist geen zon bleek te zijn, maar een even grauw wolkendek, waarlangs in ouden tijd de Wilde Jager met zijn honden joeg, om het oude jaar als buit te vangen, zooals dokter Hendrik Jan Tenhool 's avonds bij het knappende haardvuur aan de twee vrouwen vertelde.

De Wilde Jager — neen, nu geloofden de boeren niet meer in hem. De kruiende wolken in den stormnacht van het Midwintergetij, die zoozeer spraken tot de verbeelding van de verre voorgeslachten, als zij in de donkere dagen van het jaareinde de natuurverbondenheid meer dan ooit ervoeren, zoodat zij den druk van den Dood aan eigen wezen gevoelden, waren voor hen geen Godsgestalten meer.

Maar toch: nog verhaalden wel de grootvaders aan hun kleinkinderen, waar weleer de Witte Wieven dansten, waar spoken en zwarte mannegies zich vertoonden en waarom het janken van een hond niet graag gehoord werd. Het verkondigde immers het naderen van den dood, om dezen of gene in de buurtschap te halen!

— En, zeide dokter Tenhool, Lies, je moet er straks maar eens op letten, hoe vóór „de Dagen", zooals de Drenthenaar de heilige dagen van Kerstmis noemt, alles rondom de boerderij keurig wordt opgeruimd, zoo netjes als het anders nooit pleegt te gebeuren. Want, weet je, op Heiligenavond mag er niets buiten zijn. De Wilde Jager, gemeenzaam „Derk mit 't zwien" genoemd, strafte slordigheid onherroepelijk af. Hij nam, wat er aan gereedschap buiten bleef, mee, maar hij onthield ook voor het komende jaar aan de hoeve den zegen der vruchtbaarheid, dien hij op zijn jachtrit in de geboortestonden van de nieuwe zon bij de Winterwende, over de aarde uitstortte. Daarin deelde alleen, wie eerbied toonde en leefde naar de orde der ongeschreven wetten.

— Weet je wel, zoo zette dokter zijn verhaal voort, dat Sinterklaas, die over de daken klettert en zijn geschenken door den schoorsteen laat vallen, dezen zegenenden Wodan en de zwarte knecht met zijn zak en zijn gard den bestraffer van de eerbiedloozen verbeeldt? De roede van zwarten Piet zien wij nu als de verketterde levensroede der oude goden.

Lies van Boven luisterde met een ietwat schamperen glimlach.

— Onzin, liet zij zich op een oo

— Onzin, meisje? Ja dat zegge wij niet meer begrijpen. Toch m Want dit, wat jij onzin noemt, i ondoorgrondelijke wetten van he schoonheid, dat ik ernaar kan ver met dezelfde heilige overtuiging hun zieleleven en hun doen en l

— Dokter, toch — dat is. . . .

— —Heidendom, wil je zegge woord. Maak je niet ongerust. I dichter bij het heil als werkelijkh natuur verbonden leven en met vorm. Weet je wel hoe volkom zonnejaar met de vernieuwing va

Lies gaf op deze vraag geen an verder.

Dokter Tenhool telde op zijn v boerenleven, zooals dat van ou godsdienst samen met de levens uitweiden omdat jij er zoo volko

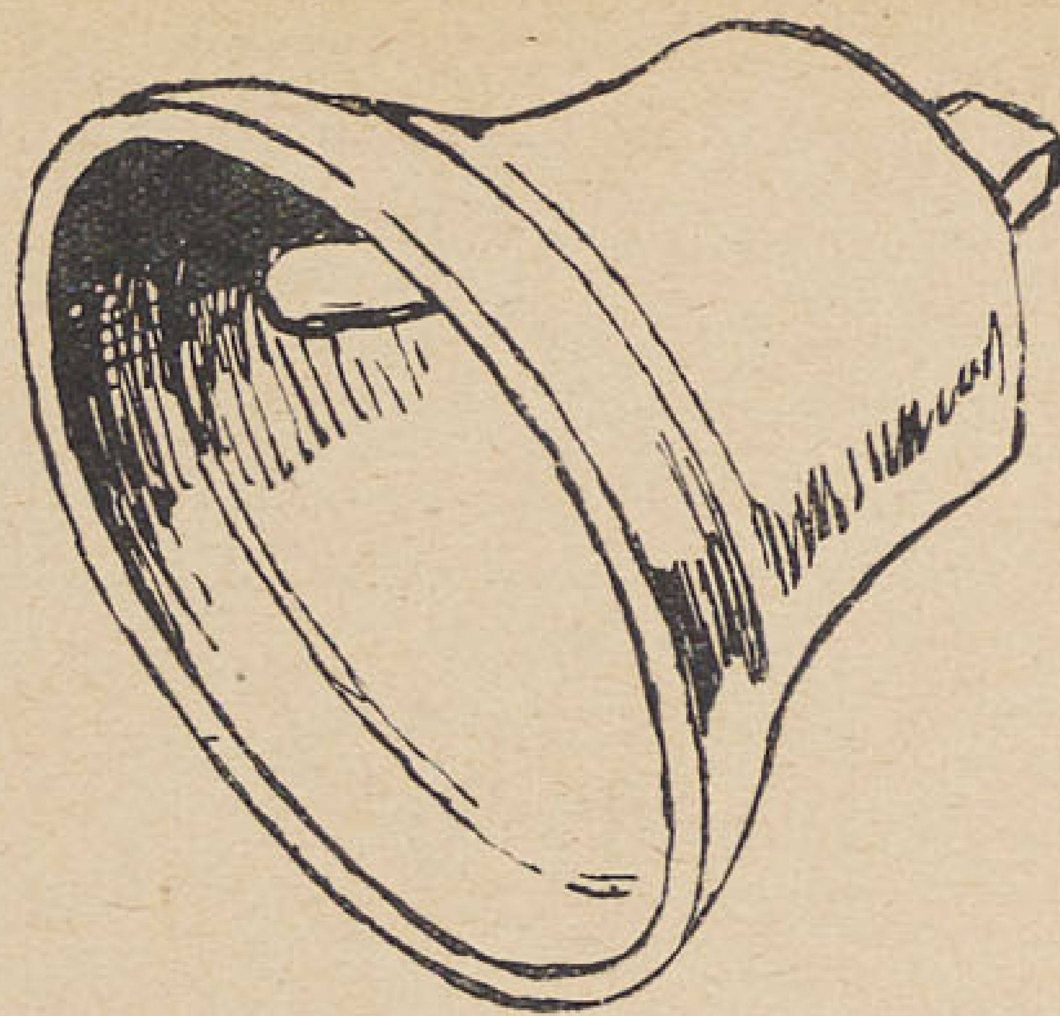
— Ja, kwam de stille stem van L was waar de ander de gevoeligst

— Wat wil het huwelijksdoel? I Bij ons is het veelal iets anders: ee we meenen, dat aangenaam is, ee



Ook dit jaar worden ten behoeve van een aantal Prentbriefkaarten voor h een Kerstkaart; zij werd geteekend d te Blo

NDE LICHT



ontvallen.
verlichte menschen, van veel dat
we daarmee voorzichtiger zijn.
dichterlijke vormgeving aan de
, een vormgeving van zoo groote
dit alles weer te mogen gelooven
mee de Germaansche boeren er
oor gedragen weten.

meiske, dat is weer zoo'n groot
el maar dit: we zouden zooveel
acht staan in een inniger met de
inder woordenrijken godsdienst-
rkelijk de vernieuwing van het
nenschelijk leven samenvalt?
, maar haar oogen zeiden: vertel

terwijl hij voortging. — In het
, vallen de hoogtijden van den
uwing, zei ik. Nu moet ik even
eemd tegenover staat.
er aandacht nu geheel gespannen
van het vrouwzijn beroerde.
rtzetting van de geslachtenketen.
n van het eigen bestaan, met wat
ische oplossing van verscheiden



deelde jeugd in ons land wederom uitgegeven. Een dezer kaarten is bekenden ttekenaar A. F. Pieck al. (Foto-archief).

moeilijkheden. Maar de Schepper aller dingen heeft het anders bedoeld en naar die bedoeling handelt een van nature zijn roeping getrouwe mensch. Nu dan, een gezonde boer placht niet te trouwen zonder zekerheid te hebben, dat zijn vrouw hem kinderen kon schenken. In het voorjaar, met de Lentewende, vierde hij zijn lentefeest, met het gewijde Paaschvuur als hoogtepunt. Dan was de ure der levensverwekking gekomen. Vijftig dagen daarna is het Pinkster- of Meifeest. Mei is nu nog de trouwmaand voor de boeren van Saksenland. Vijftig dagen zijn noodig om te weten, of het wondere geheim zich inderdaad voltrok en de vreugde daarover is de vreugde van het huwelijksfeest. De Pinksterbruid werd geëerd als de draagster van het nieuwe leven. De vraag, waarom er tusschen Pinksteren en Kerstmis geen groote feestdagen liggen, lost zich nu vanzelf op. Met de winterwende, de vernieuwing van het zonnejaar, valt de geboorte van het nieuwe leven samen. Is het dan wonder, dat het gemoed van het oude volk ontvankelijk was voor het wonder in Bethlehem en tegelijk, dat het zulk geweldige spanningen teweegbracht, aleer dat eene verre kindeke, als **het** kindeke der wereld werd aanvaard?

En Lize, zoo voel je de zwaarte van de donkere dagen voor Kerstmis als die van het laatste afwachten in de gespannenheid om dood en leven! Meisje, ik hoop van harte, dat je dit eens zelf zult ervaren: elke geboorte is een worstelen om die beide grootheden, elk nieuw leven wordt als 't ware den dood ontrukt....

De twee vrouwen, de grijze doktersvrouw en de jonge huisgenoote, zaten stil, de oude met een ernstigen glimlach van weten, de andere met groote oogen van verwondering.

—Kom, zei dokter Tenhool met weer alledaagsche, opgewekte stem, genoeg voor vanavond. Morgen is 't Heilige Avond, dan willen we de toepassing geven.

Alleen in de groote slaapkamer lag Lies uren wakker. Zij worstelde met een plotseling in haar opgestane gedachte.

Had dokter Tenhool haar opzettelijk dit alles uitgelegd? Wilde hij haar....

Zij was gevlucht naar dit stille dorpje om tot klaarheid te komen met zichzelf. Niet zoomaar door een luchthartig kibbelartijtje was er een breuk gekomen tusschen haar en Herman.

In de felle worsteling op de kentering van twee tijdperken had hij stelling gekozen en zij kon hem niet volgen, toen hij nationaal-socialist werd. Zoolang het maar ging om de politiek als zoodanig: deze partij, of die, had zij gemeend, zich afzijdig te kunnen houden. Politiek was mannenwerk, had ze gezegd. Thuis mochten ze 't er niet mee eens zijn, dat zou wel beteren als ze eenmaal getrouwd waren en Herman legde 't wat verstandig aan. Niet te veel zwarte-hemden-parade, geen venterij met kranten bij de straat en-zoo, dan gunde ze hem de liefhebberij.

Vrijheid — blijheid. En och, eenmaal in hun eigen knus huisje zou hij zooveel behoefte aan politiek gedoe niet hebben. Maar Herman was zoo

vreeselijk ernstig geworden. Hij sprak van een totale levensvernieuwing, waarin zijn vrouw zou moeten deelen. Van haar plicht zoo goed als de zijne in de volksgemeenschap. Van de toekomst, waarin juist de vrouw, als moeder van het volk een grootsche taak had.

— Vrijheid, blijheid, Lies, had hij gezegd, ja, maar ik vrees, dat dit een andere vrijheid zal zijn, dan die jij nu bedoelt. De vrouwen van nu zijn niet vrij. Zij zijn de gevangenen van mode- en gemakzucht, van waandenkbeelden en onvrouwelijkheid. En haar blijheid — ik weet wel: jij doet niet in alles mee, maar toch.... wij moeten hierover klaarheid hebben. Zie, ik stel mij de vrijheid van mijn vrouw zoo voor, dat zij zich losmaakt van den tijdgeest, om volkomen vrouw te zijn naar haar natuur. En de grond van haar blijheid, die ik levensvreugde zou willen noemen, moet de vervulling zijn van haar moederschap.

— Alzoo — had Lies gespot — minimaal zes kinderen, huissloof zijn en middeleeuwsche degelijkheid. Dank je. Ik verlang de eerste paar jaar jong en onbezorgd te leven en dan zullen we weer zien.

Ze haalde zich in de kleinste bijzonderheden voor den geest, hoe hij was opgestaan en gezegd had: — Lies, ik hoop, dat je morgen ernstiger bent.

En den volgenden dag had zij hem op het plein gezien in het zwarte hemd met kranten onder den arm, uitgelachen en nagejouwd.

's Avonds werd ze opgebeld door iemand, die „Houzee" riep in den telefoonhoorn en die haar geestdriftig vertelde, dat Herman opgepakt was bij een rel.

Toen stuurde zij den ring terug en een week later reisde ze weg: juffrouw van gezelschap ging ze worden in 't Drentsche dorp en wat haar daartoe dreef vertelde ze niet. De Tenhools waren lieve menschen, die nergens naar vroegen.

En nu sprak de oude dokter daar ineens, vlak voor Kerstmis, over de levensvernieuwing als hoogste scheppingsgebeuren en wenschte hij haar toe, daaraan deel te mogen nemen.

Zou deze oude man dan ook....

Had Herman dan gelijk?

's Morgens was de wereld anders geworden. De vorst was gekomen en had den nevel verstijfd en in diamanten kegeltjes aan de dakranden opgehangen. Daarna was een sneeuwen deken gespreid over de mistige triestheid, zoodat die niet weer op kon staan. En toen de bevrijde jonge zon met een gulden lach naar de aarde keek, lagen er overal robijnen en smaragden te flonkeren op het blanke kraambed van het nieuwe zonnejaar.

Verbijsterd stond het meisje deze weelde te bezien. Sneeuw in het boerenland! Hoe anders dan daarginder in de stad, waar ze nooit de reinheid zag, omdat altijd anderen haar voor waren met hun gore stappen!

Lies ervoer deze vernieuwing van de wereld als een machtig wonder, waarvoor zij geen woorden wist en zij stond daar vijf, tien en meer minuten tot er tranen drupten op de koude bloote voeten in de kamermuiltjes.

Toen snikte zij en wierp zich voorover op het nog warme bed, vol van een machtig verlangen, dat zij kende noch begreep.

Later was zij beneden en dokter Tenhool vroeg: Nou, heb je de sneeuw gezien?

Stil knikte het meisje.

Zij ontbeten samen en verstolen keek de dokter haar soms aan.

Als ze klaar waren zei hij: „Ik ben er vannacht nog uit geweest, 'n Kerstkindje gehaald. Ga je mee om het jonge leven te zien?

Weer knikte Lies alleen.



Zij liepen samen in de witte weelde en, sterk in zijn vertrouwd nabijzijn, vertelde zij hem van haar ontroering.

De dokter glimlachte en zei: — De Noordsche ziel herkent zichzelf.

Deze paar woorden, meer niet.

Dan zag ze 't rozeroode kindje, in een oeroude schommelwieg en de moederweelde in de oogen van een rijp geworden vrouwengelaat.

's Avonds was Lies klaar gekomen met zichzelf en had de oude dokter zijn jongen volksgenoot in de verre stad aan de telefoon gehad.

Zeg Lies, lachte hij, het verhaal van gisteravond behoef ik zeker niet te vervolgen? Je weet de toepassing?

— Het Licht heeft het gewonnen, dokter, lachte het meisje.

In het zwarte hemd kwam Herman op Kerstmorgen en het werd een rijk volksch Midwinterfeest.

De kerkgang ter eere van het geboren Licht hoorde daarbij.

DIRK VAN DE BOSPOORT

Het Kerstfeest

Ons Kerstfeest is afkomstig uit den tijd toen een Christen kersten, doopen, en daardoor tot het Christendom brengen, kerstenen heette. In het woord wordt dus uitgedrukt, dat dit feest het Christenfeest bij uitnemendheid is. Opmerking verdient daarbij, dat niet alleen de Romeinen, maar veel meer de Noordsche volkeren, Germanen, Scandinaviërs en ook onze voorvaderen den tijd des jaars, dat de langste nacht invalt en dan de dagen, zij het ook eerst onmerkbaar, beginnen te lengen, onder zekere plechtigheden gedachten.

Ja! onze heidensche voorouders vierden van 21 December tot 6 Januari hun grootste en luidruchtigste feest, Joelfeest genaamd. Vooral aan Wodan, den oppersten God, wiens naam nog in ons Woensdag voortleeft, was het gewijd. In ruwe bijgeloovige, soms woeste vormen openbaarde nochtans de Germaansche heiden zijn diep natuurlijk godsdienstig gevoel.

Zoo sloot zich het Kerstfeest als onwillekeurig aan bij het ware en zinvolle van den heidenschen Godsdienst. („Tijdspiegel")







De Kerstboom

De Kerstboom — van Duitschland uitgegaan, waar hij nationaal is — dringt meer en meer onze steden binnen. De rijk versierde Kerstboom, die den kinderen zooveel goeds en heerlijks aanbrengt, kan als een symbool van het geschenken uitdeelende Christuskind gelden, maar oorpronkelijk is hij een herinnering aan de offerfeesten der Germanen.

De oudste bescheiden omtrent den Kerstboom dagteekenen uit den aanvang der zeventiende eeuw en wijzen naar den Elzas, naar de omgeving van Straatsburg; toen echter was de boom nog niet verlicht.

De lichtende denneboom schijnt in de achttiende eeuw uit Zweden naar Duitschland gekomen te zijn.

(„Volkskunde")

Kerststemming in het gebergte.

(Foto's archief)

Mistletoe

De mistletoe, een woekerplant, die op boomen groeit en nooit wortel in de aarde schiet, is een zuigplant, die haar voedsel trekt uit de takken van de boomen, waarop zij leeft. Zelden wordt zij op den eik aangetroffen; in Engeland groeit zij dikwijls op appelboomen. De vogels pikken de bessen, terwijl van de kleverige massa, welke de pitten dier bessen omgeven, de vogellijm gemaakt wordt. De bessen blijven vaak aan de pooten der vogels hangen, waardoor het zaad zich van boom tot boom verspreidt.



De oude Kelten hadden een groote vereering voor de mistletoe. In de Noordsche mythologie neemt zij een groote plaats in. De legende verhaalt, hoe Balder, de zoon van Odin, zon en geluk op zijn weg verspreidde en hoe alle droefheid verdween door zijn stralende tegenwoordigheid. Een ieder overlaadde hem met geschenken. Na langen tijd raakte het evenwel met zijn bekoring gedaan, omdat hij verkondigde, dat hem een groot onheil zou overkomen. Toen waren alle goden door droefheid geslagen. Zijn moeder, Frigga, deed een reis om de wereld, waarbij zij alle levende wezens smeekte, haar zoon geen kwaad te doen, hetgeen allen beloofden.

En ziet, wederom regeerde het geluk....

Balder leidde andermaal een leven vol betoovering en geen leed werd hem berokkend.

Op feestdagen was 't een geliefkoosd tijdverdrijf, voorwerpen naar den onkwetsbaren held te slingeren. Doch alles viel voor zijn voeten neer, zonder hem ook maar in 't minst te raken.

Er leefde onder de goden echter een egoïstisch wezen, Loki genaamd, dat vol afgunst keek naar Balders successen. Het besloot daaraan een einde te maken. Daartoe vermomde het zich en bezocht Balders moeder, waar ht tot de ontdekking kwam, dat zij tijdens haar wereldreis, met het doel een ieder te smeeken, haar zoon voor onheilen te sparen, één kleine plant, welke op de eikenboomen in de hooge bergen groeit, niet had bezocht.

Loki verzamelde toen de oudste en taaiste takken van de mistletoe. Hiervan maakte hij een groot handvat voor een speer, en koos vervolgens Hader, een blinden god, uit om er mee te werpen. De speer doorboorde Balders hart en zijn geest verhuisde naar de onderwereld.

Klaagliederen werden aangeheven en alle goeden smeekten den gebieder der onderwereld om Balder te bevrijden. Deze gaf aan de bede gehoor, onder voorwaarde, dat ieder schepsel zou weenen over zijn terugkeer. En ziet, met uitzondering van Loki, weenden alle schepselen....



Kerstnacht

(Foto: Archief)

Sommige legenden verhalen, dat Balder nog heden ten dage in de onderwereld voortleeft. Anderen hebben daarentegen een gelukkiger einde, want volgens de laatste keerde hij weder onder de levenden terug, waarbij hij de mistletoe aan de godin der liefde overhandigde, om haar eeuwigdurend te bewaren.

En een ieder, die onder de mistletoe loopt, ontvangt nog steeds een kus.



KERSTMIS 1940

Vrede op aarde .... Maar Europa staat in brand;
En duizenden vergaan in onbeslisten strijd!
Verwoest ligt dorp en stêe, vertrapt het vruchtbaar land,
En volk'ren gaan ten onder, vóór hun tijd.

Vrede op aarde .... Maar verdeeldheid heerscht en smart
Nu kind'ren van éénzelfde volk zich niet verstaan;
In d' eigen macht gekrenkt, met bitt'ren haat in 't hart,
Het Rijksbelang ten gronde laten gaan.

Vreest niet! Europa worstelt zich omhoog naar 't licht.
Gloort daar het schijnsel van den Nieuwen Dag?
Europa's Statenbond rijst langzaam reeds in zicht.

Zij, die oprecht gelooven, haasten niet!
Kerstklokken klinken door den stillen nacht ....
„Vrede op aard" ruischt zachtkens in 't verschiet.

G. E. MONSEES—VAN DER VEEN.



Christkindlesmarkt te Neurenberg

SINDS vele eeuwen is de mooie Zuid-Duitsche stad Neurenberg in den kersttijd niet meer te denken zonder de Kerstmarkt. En deze kerstmarkt is een zeer bijzondere. Zij wordt thans weer — na eenige jaren te zijn verdwenen geweest — ieder jaar opnieuw gehouden op den Adolf Hitlerplatz, welke een zeer stemmingsvol plein is, omringd door pittoreske eeuwenoude huizen van Neurenberg. Vooral wanneer het dan sneeuwt en de daken der huizen 's avonds bij maanlicht wit liggen te glinsteren, kan men zich een voorstelling ervan geven hoe schilderachtig zulk een Kerstmarkt is.

Geen kind in Neurenberg zou zich het Kerstfeest kunnen voorstellen zonder deze Kerstmarkt, waarnaar het reeds langen tijd van tevoren in spanning heeft uitgekeken.

Reeds in de 17de eeuw wordt in de Neurenberger oorkonden over deze Kerstmarkt gesproken. De markt wordt door de Neurenbergers „Christkindlesmarkt" genoemd ofwel — zooals zij in den volksmond heet —: „Kindlesmarkt" (de markt van het kind).

In de oude stadskronieken kan men lezen:

„De kinderen van Neurenberg zijn er vast van overtuigd, dat het Kerstkind ieder jaar op den avond vóór Kerstmis op deze markt zijn inkoopen doet voor de kinderen."

Eeuwenlang bleef men de traditie van „Christkindlesmarkt" getrouw, tot aan het einde der 19e eeuw, toen men deze kerstmarkt heeft verbannen naar het eilandje Schütt.

Op deze nieuwe standplaats echter verloor de kerstmarkt al spoedig haar oorspronkelijke beteekenis. Een tiental jaren nadien werd ook hier de kerstmarkt verdrongen om uiteindelijk te verworden tot een doodgewone markt, zonder de stemmige kerstsfeer en zonder den luister van voorheen. Sinds 1923 was de „Christkindlesmarkt" alleen nog maar een bezienswaardigheid in het museum voor Verkeerswezen.

Totdat in 1933 de burgemeester der stad Neurenberg, Willy Liebel, het gedaan kreeg, om de oude Kindlesmarkt weer in volle glorie te doen herleven.

HET mooiste was wel, dat deze markt herrees op het oude historische plekje: thans de Adolf Hitlerplatz. De markt herkreeg weer het echte volksche aanzien. De volksvreemde marktschreeuwers, die hun goedkoopen rommel ventten, verdwenen en het mooie volkseigen handwerk, het over de geheele wereld beroemde Neurenberger speelgoed, „Nürnberger Tand" genaamd, kwam weer zijn oude en gerechte plaats innemen.

Op den 4en December, St. Barbaradag, wordt ieder jaar de „Christkindlesmarkt" stemmingsvol geopend. Vanaf het prachtige hooge koor van de Marienkiche brengt een groote kerstengel zijn Kerstgroet aan de burgers der stad.



De markt zelf toont een tooverachtigen aanblik. Eindelijk wordt de houten omheining, die al dagenlang de nieuwsgierigheid wekte van alle kinderen, weggehaald en daar ligt de Kindlesmarkt in volle pracht en glorie. Al wat zoo verlokkend is voor het kind in den Kersttijd, ligt er te glanzen en te schitteren. De mooiste kerstboomversierselen, het prachtige mechanieke speelgoed, poppen in allerlei grootte en aankleeding, al wat maar speelgoed is, kan men hier vinden. Niet alleen speelgoed is er; ook mooie boeken en prenten kan men er bekomen. En dan niet te vergeten de heerlijke lekkernijen, zooals suikergoed, pepernoten en speculaas, die er uitgestald liggen!

Temidden van de kerstmarkt staat een wondermooie kerstkribbe, vervaardigd door Neurenberger kunstenaars. De prachtige kunstig uit hout gesneden figuren om de kribbe, verraden direct de echt Duitsche kunst.

De ster van Bethlehem



(Vervolg van bladzijde 6)

bergen in een gouden doos en mee dragen naar mijn volk?"

Balthazar echter meende, dat ieder hunner recht had op een gedeelte ervan, hetgeen vele dienaren beaamden.

Toen trad Melchior naar voren, de vorst van Tharsis, en sprak vriendelijk en vol waardigheid: „Broeders, ik weet, dat ieder onzer recht heeft op een gedeelte van dit wakende licht en dat elk gedeelte gelijk zal zijn aan het geheel. Zal echter Hij, die ons deze ster schonk, tevreden zijn met onze handelwijze? Ik heb een ander voorstel, luistert":

Toen wij op onzen terugweg geen woorden hadden voor onze vreugde en voor onzen weemoed, toen wij allen zwegen, vreezend dat onze stem de stilte van die naast ons gingen, breken zou, was er één, slechts een die wist het zuivere lied, slechts een die dat, wat wij allen voelden, vermocht uit te zingen: Hassan.

De ster leidde den gang van onze rijdieren, rustig en onfeilbaar, over de vlakten en over de bergstreken: Hassan leidde ons hart; Hassan wist in zijn onvermoeibaarheid, in het lied van zijn schoone ziel te vereenigen onze beide groote verlangens, het verlangen naar het Kind en het verlangen naar ons land. Aan hem zou ik deze ster willen schenken!"

Allen juichten en wilden Hassan op hun schilden heffen. Sommigen begonnen reeds een vreugde-dans met de korte, krachtige geluiden



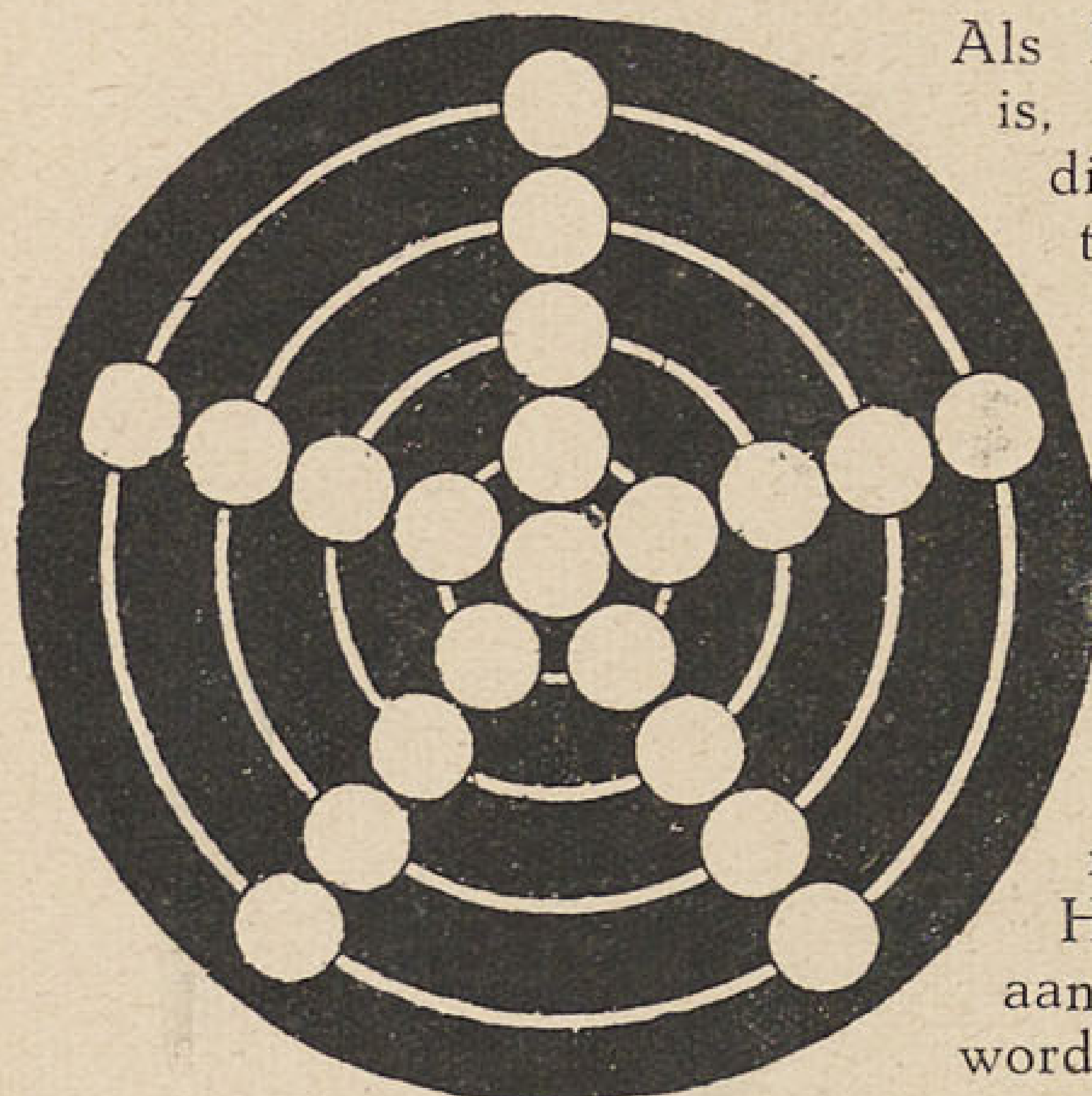
en met het spel van zwaard en speer. Maar op hetzelfde oogenblik dat de donkere zanger een lied begon, waarin hij vertelde, dat het Kind hem een grootere, schoonere ster geschonken had, verdween het kleine, witte licht en schoot daar, waar het gelegen had een plant omhoog met duizend, rondige blaadjes, een tros van zacht groene vlekjes, waaruit ontelbare, witte sterre-bloempjes te voorschijn sprongen.

En terwijl Hassan zong Het lied van de Ster, knielde Melchior en plukte voor ieder een takje, dat echter weer aanstonds aangroeide, schooner en sierlijker dan het vorige.

En de mannen uit Sura, en de vrouwen uit Ur, allen kwamen naar de wonderbare plant die zij Ster van Bethlehem noemden. En ieder nam een takje mee naar huis, waar zij ervan deelden aan vrienden en beminden. En overal bloeide het op, bij armen en rijken, voortdurend zich verspreidend, als een blanke herinnering aan den tocht der drie vrome koningen en aan het eeuwige lied, van Hassan, den zingenden dienaar.

(Ontleend aan „De Nedermaas")

Een aardig tijdverdrijf: tooverschijf



Als het met Kerstmis slecht weer is, werpt U zich dan eens op dit probleem. Het is een aardig tijdverdrijf.

De getallen 1 tot 21 moeten zoodanig in de 21 cirkeltjes geplaatst worden, dat elk van de 4 ringen en elke straal telkens dus 5 cirkeltjes te samen, bij optelling 55 te zien geven.

Als aanwijzing diene, dat in het midden het cijfer 11 komt.

Hoe plaatst U de cijfers, opdat aan deze voorwaarde voldaan kan worden? Oplossing volgend nummer.

Voor onze kinderen

De legende van den Kerstboom

Zoo ALS wij allen weten, is het reeds vele honderden jaren geleden, dat het Kindeke Jezus ter wereld kwam en wij kennen allen het Kerstverhaal van Zijn geboorte. Laten wij nu met ons allen om den Kerstboom gaan zitten en dan zal ik jullie eens vertellen, hoe het kwam, dat de Kerstboom zoo'n belangrijke plaats bij het Kerstfeest heeft ingenomen.

Het Kerstfeest is n.l. het verjaarfeest van het Kindeke Jezus. En wij weten ook allen, dat — als er iemand jarig is — wij den jarige het liefst in de bloemetjes willen zetten en voor de versiering hebben wij vooral veel groen noodig. Het was echter midden in den winter. En heel vroeger waren er geen bloemen en groen te vinden. Zoo besloot een troepje kinderen er op uit te gaan, om buiten in de sneeuw iets groens te zoeken.

Na een tijdje zagen zij tot hun groote vreugde een denneboom. „O, kijk eens" — riepen zij — „Wat mooi groen. Die nemen wij mee naar huis. Die groene kleur noemen we de kleur der hoop, omdat we zoo lang gehoopt hebben iets te vinden!"

Een klein meisje nam een handvol sneeuw en strooide dat op de groene takken. Zoo wit en rein was het Kindeke Jezus, zeide zij. O, wat stond dat mooi.

Vol trots brachten zij den boom thuis. Vader en moeder waren niet minder verheugd. De boom werd in een ouden emmer gezet en hierover

(Vervolg op bladz. 16)



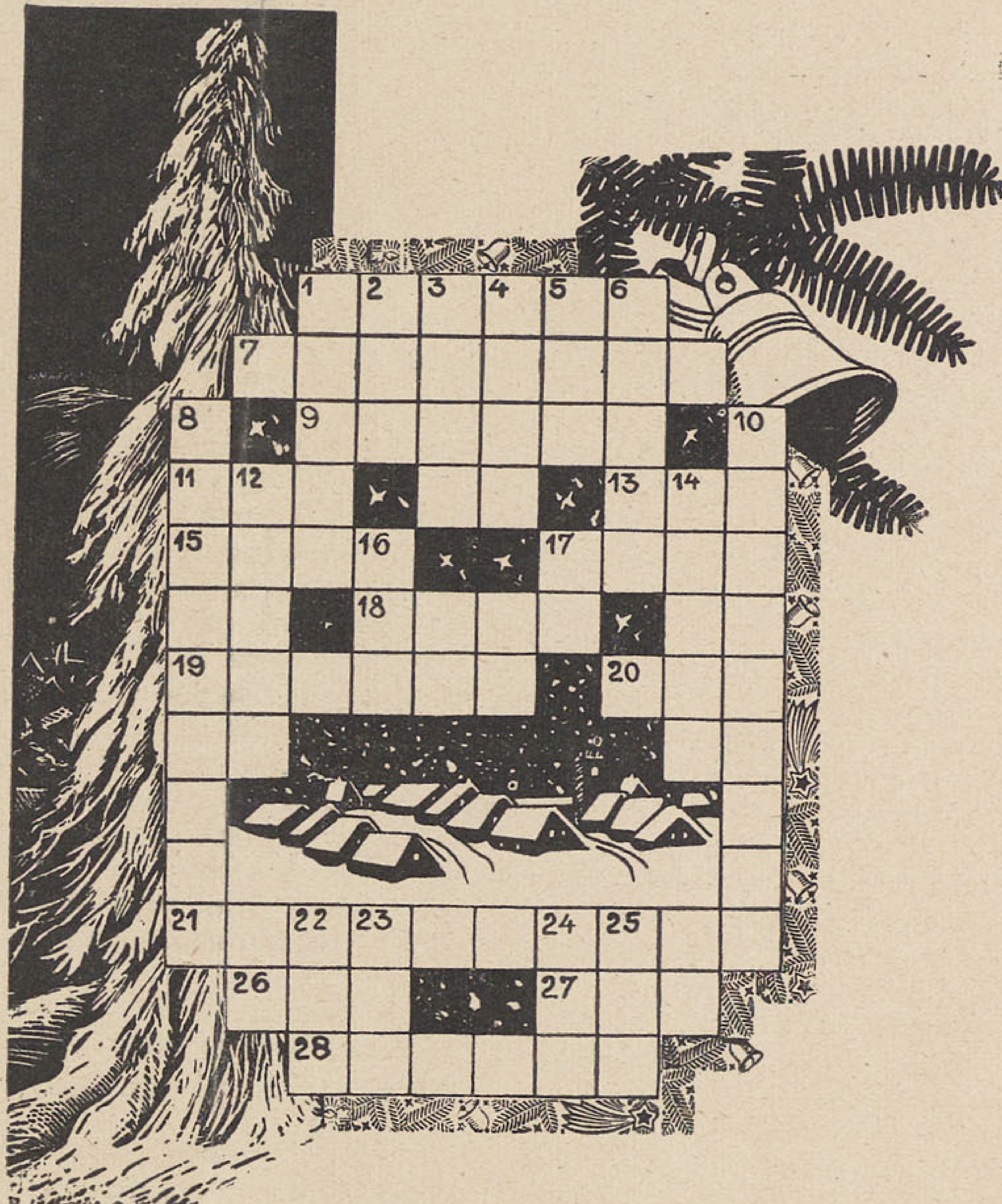
ONZE KERSTPROBLEMEN

Fraaie prijzen voor de goede oplossingen



Tijdens de komende feestdagen zijn er waarschijnlijk nog wel eens oogenblikken te vinden om aan de denksport te wijden. We geven u hier een tweetal opgaven, waarvan wij hopen, dat zij ons héél veel oplossingen zullen geven.

Voor de Kerst-kruiswoordpuzzle luiden de omschrijvingen als volgt:

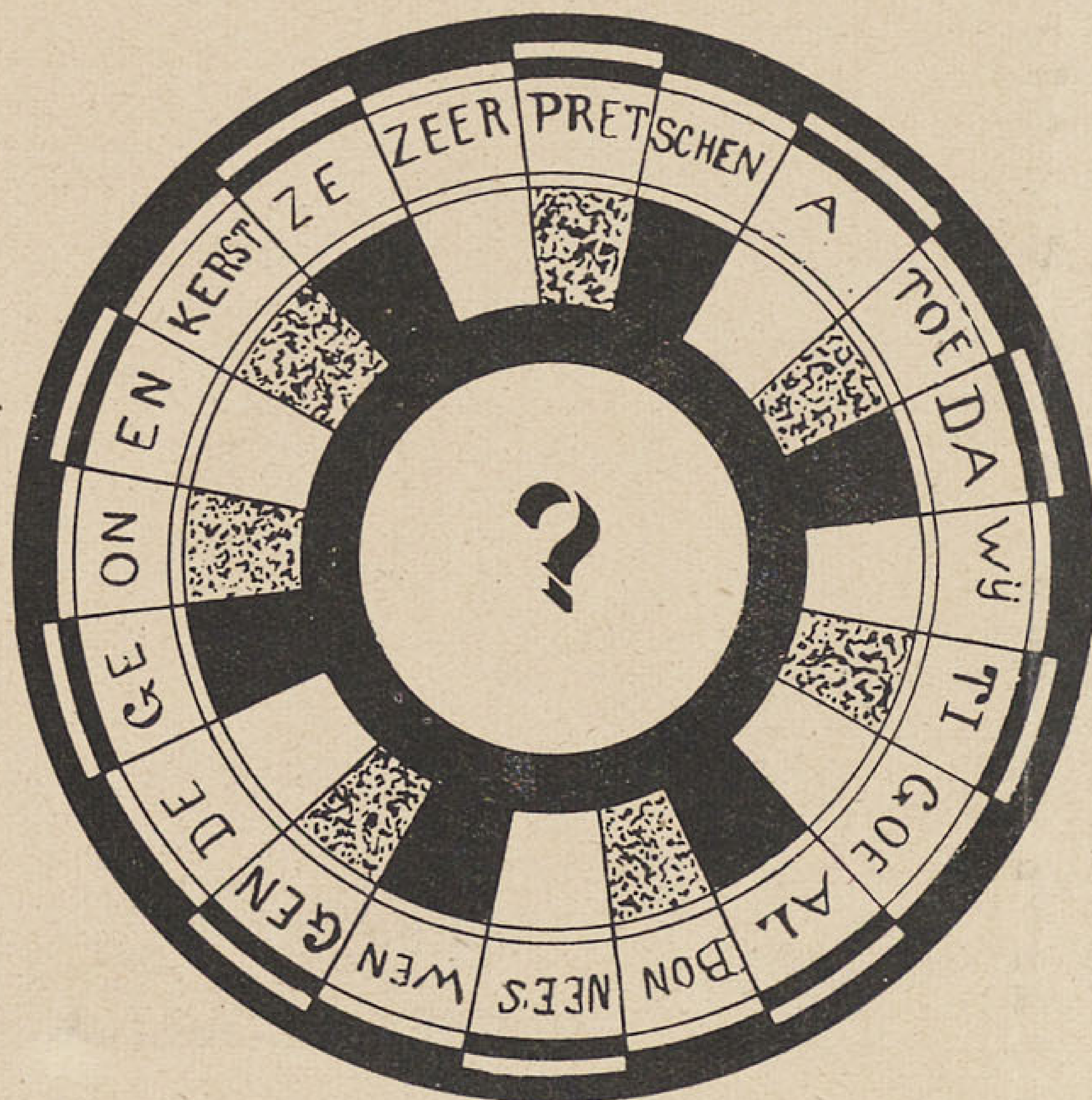


Horizontaal:

1 iets in een oven gaar en korstig maken;
7 met aarde bedekken;
9 dorp in Noord-Holland;
11 soort sleepnet (letterkeer);
13 meisjesnaam;
15 laatst (in de volkstaal);
17 geestrijke drank;
18 plek;
19 gebakken vloertegel;
20 voorkeur;
21 samenklanken van twee tonen van gelijke hoogte;
26 vrouwennaam;
27 gier;
28 sleep, wat nakomt, op iets volgt.

Verticaal:

1 dorp in Noord-Brabant;
2 weefsel der spinnen;
3 ziekte bij koeien, schapen en geiten;
4 opeengedrongen hoop;
5 loofboom (letterkeer);
6 naar beneden;
8 volkomen, geheele;
10 worden ter gelegenheid van Kerstmis veel verzonden;
12 25 en 26 December;
14 jonge koe;
16 kever;
17 in het jaar onzes Heeren (Lat. afk.):
22 landtong;
23 huisdier;
24 dwaas;
25 het vrouwtje van kater.



Voortaan puzzelen!

Ten einde aan een verlangen van vele abonné's tegemoet te komen, zal voortaan in elk nummer van „De Nationaal-Socialistische Vrouw" een puzzle worden opgenomen.

Voor de goede oplossingen zullen steeds enkele zéér fraaie prijzen beschikbaar worden gesteld.

TWEEDE OPGAVE

Onze *tweede* opgave ziet men hiernevens een Kerstwensch onzerzijds voor alle lezeressen!

Wat staat er te lezen?

Voor de goede oplossingen stellen wij een tiental prijzen beschikbaar, welke bij loting toegekend worden. Deze prijzen zijn:

a. een *hoofdprijs* van vijf gulden;
b. een negental fraaie boeken.

Inzendingen (uitsluitend van onze abonnée's), welke voorzien moeten zijn van één of meer *kinderpostzegels,* vóór 31 December a.s. te adresseeren aan:

Puzzle-Rubriek „De Nationaal-Socialistische Vrouw"
Kaiserstraat 9, Leiden

Over deze rubriek wordt géén briefwisseling gevoerd!

INHOUDSOPGAVE

De legende van den Kerstboom

(Vervolg van bladz. 14)

werd aarde gedaan, zoodat hij heel stevig stond.

„Moeder", vroeg het oudste meisje, „hoe oud zou het Kindeke Jezus zijn, indien het nog leefde?"

„Wel", zei Moeder, „als jij jarig bent krijg jij altijd zoo'n mooie taart, waarin zóóveel kaarsjes staan als je jaren oud bent. Maar die van het Kindeke Jezus zijn niet meer te tellen. Dus hangen we er maar zooveel lichtjes in als we kunnen", vervolgde moeder, „zoo vriendelijk en stralend als die lichtjes zijn, hoop ik ook dat jullie gezichtjes mogen stralen van liefde en vriendelijkheid."

Watten werden er op den denneboom gestrooid, precies zooals de sneeuw daarbuiten, en kleine cadeautjes werden aan den boom gehangen, dat waren de liefdesgaven. Die kerstgaven beduiden, dat we altijd vriendelijk voor elkaar willen zijn en ons verheugen in het geven en anderen gelukkig maken, evenals het kindeke Jezus, dat in de wereld kwam, om alle menschen gelukkig te maken.

Nu willen jullie zeker ook weten wie die cadeautjes er aan hing: Kijk maar eens goed naar den boom. Zie je die heel fijne mooie gekleurde haren. Dat is engelenhaar en nu weten jullie ook wie er die pakjes aan hing. 's Nachts, als alles slaapt, zweven de engeltjes geruischloos de kamers binnen en terwijl zij de mooiste liederen zingen met hun heel fijne stemmetjes, hangen zij die pakjes aan den boom en stralen zij van geluk, omdat zij weer zooveel goeds onder de menschen brengen. Maar dan gebeurt het wel eens, dat zoo'n engel met zijn haren aan den boom blijft hangen en als de menschen dan den volgenden dag kijken, zien zij die prachtige, glinsterende draden en roepen zij verheugd uit: „O, wat heerlijk, de engelen zijn aan den boom geweest!"

Zoo stond onze boom daar prachtig te schitteren. 't Leek wel of hij zelf trots was op al die mooie versierselen. Zoo werd onze groene dennenboom dan de Kerstboom. Niet alleen verspreidt hij zijn heerlijke frissche geur, maar waar hij komt brengt hij vreugde en licht en wij houden nu zóóveel van hem, dat wij hem nooit meer zouden willen missen.

Bij de illustraties

Op onze illustratie-bladzijde in dit nummer, pagina 5, vindt men enkele afbeeldingen, welke betrekking hebben op het Kerstfeest: de eerste foto geeft b.v. de „Heiligen Abend". Daaronder een foto van een oud Kerstgebruik uit enkele streken van Duitschland: een herbergier betracht weldadigheid aan den ingang van den herberg.

Eveneens komen op deze bladzijde een tweetal afbeeldingen van „Kerstindustrie" voor.

(Foto's: Archief)

Mosselentijd

Een gerecht, dat thans zeer welkom is

De mossel is een uitstekende bron van bouwstoffen en vitaminen. 1 kg. mosselen (met de schaal gerekend) geven evenveel voedingswaarde als 100 gr. vleesch. Bovendien levert de mossel ons nog vitaminen, zoodat dit eenvoudige schaaldier voor ons een waardevol voedingsmiddel is.

Koopt daarom zoo vlug mogelijk eens een paar kg. van deze schelpdieren en u zult ervaren, dat de volgende maal een dubbele portie noodig is, zoo zullen zij in den smaak vallen.

Bij het schoonmaken moeten wij er in het bijzonder op letten, of de schaal wel stevig gesloten is. Open of gemakkelijk te openen schelpen duiden op doode dieren en moeten zorgvuldig worden verwijderd. Den „baard" schrappen wij met een scherp mes af. Vervolgens behooren de mosselen gedurende eenigen tijd in zout water te „zwemmen" (2 flinke lepels zout op 1 l. water). Zij spoelen dan schoon. Nu gaan wij onze vitaminenleveranciers koken, bakken of stoven.

GEKOOKTE MOSSELEN

Spoel een pan om met water, leg er de schoongemaakte mosselen in, strooi er peper en zout over en fijngesneden uit en peterselie. Breng de mosselen snel aan den kook en laat ze koken tot de schalen opengaan, vooral niet langer! Maak een sausje van mosterd, azijn en peper en dien saus en mosselen apart op.

GEBAKKEN MOSSELEN

Gaargekookte mosselen uit de schaal genomen, worden door een papje van bloem en water gehaald, vervolgens door paneermeel, tenslotte op een flink vuur aan beide zijden in een weinig boter bruin gebakken.